

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 23. maí 2018

20. tölublað | 12. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 41

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Bankaskatturinn bitnar á fyrstu kaupendum

Á meðan þeim sem geta reitt fram mikið eigið fé til íbúðakaupa standa til boða hagstæð kjör lífeyrissjóða, sem þurfa ekki að greiða bankaskattinn, þurfa fyrstu kaupendur í reynd að bera skattinn, að mati SFF. Formaður efnahags- og viðskiptanefndar segir skattinn minnka áhuga fjárfesta á bönkunum. Fyrirséð er að þeir fari fram á afslátt. Arion banki verðlagður miðað við að skatturinn haldist óbreyttur. »6-7

FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

»2

Lífeyrissjóðir vilja selja 13% í HS Orku

Fagfjárfestisjóðurinn ORK hefur sett hlut sinn í orkufyrirtækinu í sölufrelsi. Væntingar um að sjö til átta milljarðar geti fengist fyrir hlutinn. Kvika ráðgjafi sjóðsins.

»4

FME knýi á um bættu eiginfjárfestingu

Datacell og Sunshine Press gætu krafði ríkið um bætur verði vanhöld á eftirliti FME með fjárhagsstöðu Valitors. Lögmaður fyrirtækjanna vill að FME knýi á um bættu eiginfjárfestingu kortafélagsins.

»10

Krókaleið að fjármögnun innviða

„Vel má vera að betra væri að íslenskir lífeyrissjóðir fjárfestu í innviðum annarra landa, líkt og Kanadameñ gera til að ná betri áhættudreifingu, og opna frekar á aðkomu erlendra stofnanafjárfesta inn í verkefni hér á landi,“ segir Krístrún Frostadóttir, aðalhafgræðingur Kviku, í aðsendri grein.

OAKLEY

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Hlauparar: Arnar Pétursson og Hulda Guðný Kjartansdóttir.

Bættu við sig fimm prósentu hlut í Stoðum

Særsti hluthafi Stoða, fjárfestahópur sem samanstendur meðal annars af Jóni Sigurðssyni, Einari Erni Ólafssyni og Magnúsi Ármann, keypti 4,6 prósentu hlut í fjárfestingarfélaginu af erlendum fjármálastofnunum á seinni hluta síðasta árs. Hópurinn átti tæplega 55 prósentu hlut í Stoðum í lok ársins.

Fjárfestahópurinn keypti umræddan eignarhlut í gegnum félagið S121 af fjármálastofnunum Tavira Securitas og Lux CSD.

Eins og upplýst var í Markaðinum í síðustu viku munu Stoðir á næstu vikum gera öllum minni hluthöfum, meðal annars ýmsum íslenskum lífeyrissjóðum og erlendum fjármálastofnunum, tilboð um að kaupa bréf þeirra í félaginu.

Eigið fé fjárfestingarfélagins er um átján milljarðar króna en félagið fékk í lok síðasta mánaðar greiddar um 144 milljónir evra fyrir tæplega 8,9 prósentu hlut sinn í evrópska drykkjaframleiðandanum Refresco.

Eins og kunnugt er eignaðist fjárfestahópurinn, sem samanstendur af einkafjárfestum auk tryggingarfélagins TM, riflega helmingshlut í Stoðum á fyrri hluta síðasta árs. Næststærsti hluthafi Stoða er Arion banki með 16,4 prósentu hlut og þá fer Landsbankinn með

Jón Sigurðsson,
stjórnarformaður
Stoða

55%

var hlutur félaganna S121 og S122 í Stoðum í lok árs 2017.

13,4 prósentu hlut. Ólíklegt þykir að bankarnir muni losa um bréf sín í félaginu á næstunni, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Hagnaður Stoða nam 5,4 milljarðum króna á síðasta ári, samkvæmt nýbirtum ársreikningi félagsins, en til samanburðar var afkoman neikvæð um 4,8 milljarða árið áður. Félagið lauk nauðasamningum árið 2009 og hefur frá þeim tíma unnið að því að umbreyta eignum í reiðufé og greiða út til hluthafa. Líkt og Markaðurinn hefur greint frá hefur hins vegar verið ákveðið að breyta tilgangi félagsins og halda starfsemi þess áfram sem fjárfestingarfélagi. – kj

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5800

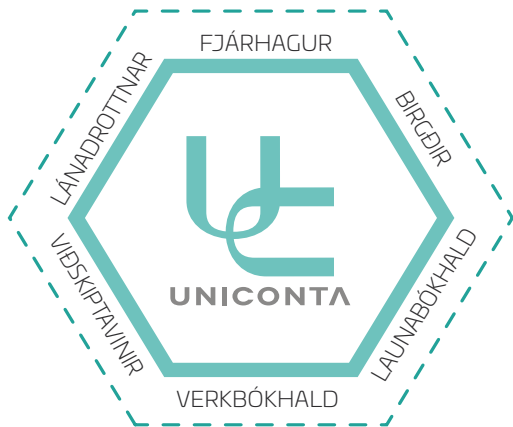
Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5800

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

FRAMTÍÐARLAUSN Í BÓKHALDINU

SÍMI 510 6000 - WWW.SVAR.IS

svaR!
ÞÍN STAFRÆNA FRAMTÍÐ

Hagnaður HS Orku fyrir fjármagnsliði, afskriftir og skatta (EBITDA) var 2,2 milljarðar í fyrra og jókst um 200 milljónir, einkum vegna aukinnar raforkuframleiðslu og hækkandi álverðs. FRÉTTABLAÐIÐ/ANDRI MARINÓ

Lífeyrissjóðir vilja selja 13 prósent í HS Orku

Fagfjárfestastjódurinn ORK hefur sett hlut sinn í orkufyrirtækinu í sölufarli. Væntingar um að 7 til 8 milljarðar fáið fyrir hlutinn. Kvika ráðgjafi við söluna. Lífeyrissjóðir eiga fyrir rúmlega þriðjungshlut í HS Orku í gegnum Jarðvarma.

Fagfjárfestastjódurinn ORK, sem er að mestu leyti í eigu íslenskra lífeyrissjóða, áformar að selja 12,7 prósentu hlut sinn í HS Orku. Formlegt sölufarli hófst í síðustu viku, samkvæmt heimildum Markaðarins, en væntingar eru um að á bilinu sjö til átta milljarðar króna geti fengist fyrir eignarhlutinn í orkufyrirtækinu. Miðað við það verðmat er markaðsvirði fyrirtækisins um 55 til 63 milljarðar. Það er fyrirtækjaráðgjöf Kviku banka sem hefur umsjón með sölufarlinu.

Talsverður áhugi er sagður vera á hlutnum í HS Orku, bæði á meðal erlendra og innlendra fjárfesta, en gert er ráð fyrir að óskuldbindandi tilboð muni berast í næsta mánuði. Gangi áætlanir eftir gæti salan klárast í lok sumars.

Tæplega þrettán prósentu hluturinn komst í eigu fagfjárfestastjóðsins í júlí í fyrra þegar samkomulag náðist við Magma Energy, dótturfélag kanadíska orkufélagsins Alterra, um uppgjör á skuldabréfi sem Magma hafði gefið út við kaup á hlut sínum í HS Orku árið 2009. Í stað þess að greiða útstandandi höfuðstól skuldabréfsins skömmu fyrir gjalddaga var um það samið að ORK, sem hafði keypt bréfið af Reykjanesbæ í ágúst 2012 fyrir 6,3 milljarða, myndi ganga að veði þess og yfirtaka þannig 12,7 prósentu hlut í HS Orku af Magma.

30%

hlutur í Bláa lóninu er á meðal verðmætustu eigna HS Orku.

Við það minnkaði hlutur Magma úr 66,6 prósentum í 53,9 prósent, en fyrir eiga fjórtán lífeyrissjóðir einnig 33,4 prósentu hlut í HS Orku í gegnum samlagshlutafélagið Jarðvarmi. Magma Energy er í dag í eigu kanadíska orkufyrirtækisins Innergex en það gekk í byrjun ársins frá kaupum á öllu hlutafé Alterra.

Samkvæmt samþykktum HS Orku hafa hluthafar, að félaginu sjálfu frágengnu, forkaupsrétt að hlutum í fyrirtækinu við eigendaskipti í hlutfalli við hlutafjäreign sína. Samhlíða samkomulaginu við ORK í fyrra féll Magma Energy frá forkaupsrétti sínum og þá ákvað stjórn Jarðvarma einnig að nýta sér ekki forkaupsréttinn og bæta þannig við sig 12,7 prósentu hlut.

Á 30 prósent í Bláa lóninu HS Orka, sem á og rekur orkuver í

Svartsengi og á Reykjanesi, er eina orkufyrirtæki landsins sem er í eigu einkafjárfesta. Hagnaður félagsins í fyrra nam 4.588 milljónum króna og jókst um líðlega 1.500 milljónir á milli ára. Þá jukust rekstrartekjur HS Orku um 430 milljónir og voru rúmlega 7.530 milljónir á árinu 2017. Stjórn sjóðastýringar lagði til að greiddur yrði arður að fjárhæð 440 milljónir króna til hluthafa á þessu ári. Heildareignir HS Orku námu 48,4 milljarðum í árslok 2017 og eigið fé félagsins var um 35,5 milljarðar.

Á meðal eigna HS Orku er 30 prósentu hlutur í Bláa lóninu. Var eignarhlutur fyrirtækisins settur í sölufarli um miðjan maí á síðasta ári og var það sjóður í stýringu Blackstone, eins stærsta fjárfestingarsjóðs heims, sem átti hæsta tilboðið, eða um 11 milljarða króna. Ekkert varð hins vegar af sölunni eftir að stjórn Jarðvarma ákvað að beita neitunarvaldi sínu, á grundvelli hluthafasamkomulags um minnihlutavernd, og hafna tilboðinu. Mikillar óánægju gætti hjá stjórnendum Alterra, þáverandi eigendum Magma Energy, með ákvörðun lífeyrissjóðanna að hafna tilboði Blackstone, enda hafi það verið nokkuð yfir væntingum stjórnar HS Orku þegar ákveðið var að setja hlut félagsins í sölufarli.

hordur@frettabladid.is

Starfsmenn eignast Summu að fullu

Starfsmenn sjóðastýringarfyrirtækisins Summu rekstrarfélags hafa keypt fjórðungshlut Íslandsbanka í fyrirtækinu og eignast þannig allt hlutafé þess. Starfsmennirnir fjórir, Sigurgeir Tryggvason framkvæmdastjóri, Haraldur Óskar Haraldsson, Hrafnkell Kárason og Ómar Örn Tryggvason, eiga Summu í gegnum eignarhaldsfélagið Megind.

Summa var áður dótturfélag Íslandsbanka en bankinn hefur selt sig úr félaginu í nokkrum skrefum á undanförunum árum. Sigurgeir staðfestir við Markaðinn að kaupin á fjórðungshlut Íslandsbanka hafi gengið í gegn í byrjun síðasta mánaðar.

„Eigendurnir, sem eru jafnframt allir starfsmenn Summu, hafa mikla trú á félaginu og framtíðarhorfum þess. Við starfsmenn og hluthafar erum nú einir ábyrgir fyrir því að

Sigurgeir Tryggvason,
framkvæmdastjóri Summu.

nýta þá möguleika sem eru til staðar en teljum jafnframt að viss tækifæri felist í félagi sem er sjálfstætt og óháð á fjármálamarkaði,“ segir hann.

Þá hafa þeir Birgir Örn Arnarson, yfirmaður hjá PayPal, og Tryggvi Björn Davíðsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri markaða hjá Íslandsbanka, tekið sæti í stjórn sjóðastýringarfyrirtækisins en þar fyrir situr Þórunn Helga Þórðardóttir lögfræðingur.

Summa hagnaðist um 3,7 milljónir króna á síðasta ári borið saman við 243 milljóna hagnað árið 2016. Alls námu hreinar rekstrartekjur tæpum 143 milljónum í fyrra en rekstrargjöld voru 138 milljónir. Var fyrirtækið með um 25 milljarða króna í stýringu í lok síðasta árs.

Summa rekur meðal annars innviðasjóð sem er í eigu íslenskra lífeyrissjóða en forsvarsmenn fyrirtækisins telja aðkomu slíkra sjóða að brýnum innviðaverkefnum hér á landi, svo sem í vegakerfinu, ákjósanlega. – hvj, kj

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

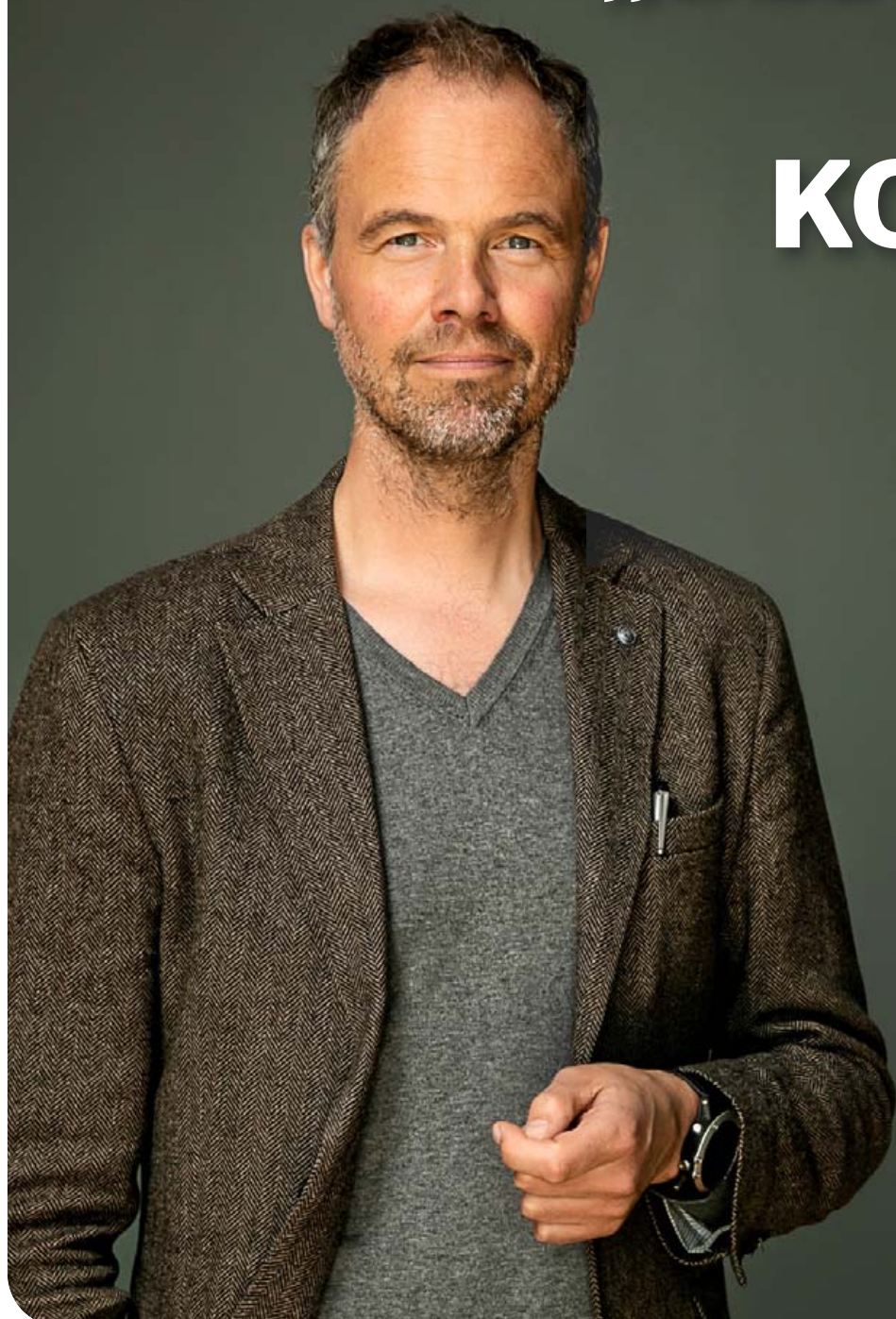
ÖREIND

– Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart SAMTÖK RAÞVERKTAKA

„BEST ER AÐ GETA GENGIÐ AÐ KOSTNAÐINUM VÍSUM“

segir Halldór Þorkelsson,
framkvæmdastjóri Capacent sem hefur
nýtt sér **Flotaleigu Lykils í 4 ár.**

Hjá Capacent á Íslandi starfa um 50 ráðgjafar með víðtæka reynslu á flestum sviðum
atvinnulífsins. Þeir vinna að greiningu, mótun og innleiðingu margvíslegra lausna á sviði
stjórnunar, ráðninga, rekstrar, fjármála og upplýsingatækni. Capacent nýtir sér Flotaleigu Lykils.

FLOTALEIGA

Lágmarkaðu kostnað við rekstur bílaflota fyrirtækisins

- 1** Við finnum saman bíla sem henta þínum rekstri.
- 2** Lykill sér um kaup og rekstur bílanna.
- 3** Þú leigir bílana og nýtur stærðarhagkvæmni Lykils.

Lykill býður fyrirtækjum hagkvæmari leið til að reka bíl en flotaleigan einfaldar allan rekstur og kemur í veg fyrir sveiflur í útgjöldum. Einungis þarf að huga að einni fastri mánaðarlegri greiðslu þar sem dekk, dekkjaskipti, þjónustuskoðanir, smurning, bifreiðagjöld, tryggingar og viðhald er innifalið. Þá losnar þú við alla áhættu og umstang sem fylgir því að selja bíl.

Þjónustuver Lykils minnir viðskiptavini á þegar fara skal með bílinn í þjónustuskoðanir, dekkja- og olíuskipti en allan þann kostnað greiðir Lykill.

Skoðu bíla allra bílainnflytjenda á Íslandi í stærsta sýningarsal landsins á lykill.is/syningarsalurinn.

Ármúla 1 | 108 Reykjavík | lykill.is | lykill@lykill.is | 540 1700

 Lykill
fjármögnun

Gætu krafði ríkið um skaðabætur

Fyrirtækin Datacell og Sunshine Press Productions gætu krafði íslenska ríkið um skaðabætur verði vanhöld á eftirliti Fjármálaeftirlitsins með fjárhagsstöðu Valitors. Lögmaður fyrirtækjanna krefst þess að eftirlitið knýi á um bættu eiginfjárstöðu kortafyrirtækisins.

Kristinn
Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is

Verði vanhöld á því að Fjármálaeftirlitið sinni eftirliti sínu með eiginfjárstöðu Valitors gætu fyrirtækin Datacell og Sunshine Press Productions, sem hafa krafði kortafyrirtækið um milljarða króna í skaðabætur vegna ólögmeðrar riftunar Valitors á greiðslugáttarsamningi fyrir Wikileaks, beint skaðabótakröfu að íslenska ríkinu.

Í bréfi sem Sveinn Andri Sveinsson, lögmaður fyrirtækjanna tveggja, skrifaði Fjármálaeftirlitinu í gær og Markaðurinn hefur undir höndum eru leiddar að því líkur að aðgerðaleyfi eftirlitsins í þessum efnunum geti leitt til bótaábyrgðar ríkissjóðs.

Er þess farið á leit að eftirlitið beiti úrræðum sínum til þess að knýja á um bættu eiginfjárstöðu Valitors. Viðvörðunarljós blikki þegar litið sé til stöðu kortafyrirtækisins. Afkomutölur fyrir síðasta ár og fyrstu þrjú mánuði ársins gefi til kynna að afkoma þessa árs verði að öllum líkindum „gríðarlega slæm“.

Tap Valitors hf., dótturfélags Valitors Holding sem er alfarið í eigu Arion banka, nam ríflega 422 milljónum króna fyrir skatta á fyrsta fjórðungi ársins en til samanburðar tapaði félagið um 66 milljónum á sama tímabili í fyrra.

Sem kunnugt er hafa Datacell og Sunshine Press Productions höfðað skaðabótamál á hendur kortafyrirtækinu vegna þeirrar ákvörðunar fyrirtækisins að loka greiðslugáttinni einhliða og án fyrirvara árið 2011. Fyrirtækin tvö önnuðust rekstur gáttarinnar fyrir Wikileaks. Hæstiréttur komst að þeirri niðurstöðu á árinu 2013 að Valitor hefði brostið heimild til þess að loka umræddri gátt.

Deila fyrirtækjanna og Valitors hefur einkum snúist um þær forsendur sem leggja eigi til grundvallar við mat á fjártjóni og þar með fjárhæð skaðabóta.

Sýslumaðurinn á höfuðborgarsvæðinu hafnaði í síðasta mánuði kröfu fyrirtækjanna um að kyrrsettar yrðu eignir Valitors fyrir ríflega 6,4

Fyrirtækin Datacell og Sunshine Press Productions hafa höfðað skaðabótamál á hendur Valitor vegna ólögmeðrar riftunar kortafyrirtækisins á greiðslugáttarsamningi fyrir Wikileaks. Deilt er um þær forsendur sem leggja á til grundvallar við mat á fjártjóni. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

422

milljóna króna tap varð á rekstri Valitors hf. fyrir skatta á fyrsta ársfjórðungi.

milljarða króna á þeirri forsendu að staða kortafyrirtækisins hefði ekki versnað og að lækun eigin fjár þess væri til þess að gera litil. Ákvörðun sýslumannsins hefur verið kærð til héraðsdóms.

Í bréfi lögmannsins, sem var einnig sent til Arion banka, fjármála- og efnahagsráðuneytisins, ríkislögmanns og Kauphallarinnar, er sagt mikilvægt að Fjármálaeftirlitið skoði með nákvæmum hætti – með hliðsjón af núverandi stöðu Valitors – hvað áætla megi að afkoma félagsins verði í lok þessa árs og auk þess hver geta félagsins sé til þess að greiða Datacell og Sunshine Press skaðabætur, komi til þess.

Útlánin lækkuðu

Bent er á að samkvæmt ársreikningi kortafyrirtækisins fyrir síðasta ár hafi útlánaáhætta fyrirtækisins verið minni þá en árið 2016 þar sem útlán hafi lækkað á milli ára úr 3,7 milljörðum króna í 2,7 milljarða. Það skýri hvers vegna eiginfjárlutfall Valitors hafi ekki lækkað á milli ára þrátt fyrir lægri eiginfjárstofn vegna eignafærsla á kostnaði og umtalsverðan taprekstur á árinu, en afkoma félagsins var neikvæð um 446 milljónir á síðasta ári.

Í bréfinu er minni útlánaáhætta á milli ára ekki sögð jákvæð þar sem greinilega sé um að ræða lækun á VISA-raðgreiðslum sem séu arðbær lán og góð viðskipti. „Hér virðist Valitor hafa misst stóra markaðshlutdeild í neyslulánum til einhverra annarra,“ segir í bréfinu.

Í bréfinu er auk þess vakin athygli Fjármálaeftirlitsins á því að á sama tíma og bókfærð eiginfjárstaða Valitors hafi lækkað hafi

hlutfall óefnislegra eigna sem hluti af eigin fé hækkað. Þannig hafi óefnislegar eignir numið um 168 milljónum árið 2012 en séu nú um 1.548 milljónir eða 21 prósent af heildareiginfé.

Telur lögmaðurinn Valitor hafa gengið allt of langt í að eignfæra óefnislegar eignir. Í því samhengi minnir hann á að stór hluti þess þróunarkostnaðar sem hefur verið eignfærður sé vegna viðskipta félagsins við hið bandaríska Stripe. Viðskiptum félagsins verði hins vegar hætt á þessu ári – en saman unnu félögin að því að innleiða greiðsluleiðina ApplePay í Bretlandi – og þar með verði ekki hægt að tengja þann þróunarkostnað við framtíðarávinning, eins og áskilið er í alþjóðlegum reikningsstöðlum.

„Það er því ljóst að sú skylda hvílir á Valitor að færa aftur til gjalda stóran hluta þess þróunarkostnaðar sem áður hefur verið eignfærður. Mun með þessari óhjákvæmilegu leiðréttingu verða um

stórfellda lækun eigin fjár að ræða og verri afkomu að sama skapi,“ segir í bréfinu.

Blikur á lofti hjá móðurfélaginu
Í bréfinu er bent á að staða móðurfélagsins, Valitors Holding, sé vissulega sterkari en dótturfélagsins. Miklar blikur séu hins vegar á lofti í rekstri þess félags. Þannig er tekið fram að dótturfélagið AltaPay í Danmörku hafi tapað 77 milljónum króna árið 2016, eigið fé annars dótturfélags, Markadis, hafi verið neikvætt um hálfan milljarð í lok árs 2016 og þá hafi dótturfélagið Valitor Payment Services tapað níu milljónum 2016.

Er það mat lögmannsins að mörg viðvörðunarljós fari að blikka þegar litið sé til stöðu Valitors. Ljóst sé að kortafyrirtækið muni ekki á eigin spýtur geta greitt skaðabótakröfu Datacell og Sunshine Production án nýs utanaðkomandi fjármagns. „Það yrði ógjaldfært,“ segir í bréfi lögmannsins.

Fasteignaskattar jukust um 6,1 milljarð

Ætla má að árlegar tekjur sveitarfélaga af fasteignaskatti hafi aukist um 6,1 milljarð króna á milli árunna 2013 og 2017. Aukninguna má nær alfarið rekja til hækunar fasteignaverðs um land allt. Frá árinu 2014 hefur álagður fasteignaskattur hækkað um 17 prósent á hvern íbúa á föstu verðlagi. Þetta kemur fram í skoðun Viðskiptaráðs um sveitarfélög.

Ísland var með hæstu fasteignagjöldin á Norðurlöndum í hlutfalli við landsframleiðslu árið 2016 eða 1,5 prósent af landsframleiðslu. Til samanburðar var hlutfallið 1,4 prósent í Danmörku, 0,8 prósent í Svíþjóð og Finnlandi og 0,4 prósent í Noregi, að því er fram kemur í skoðuninni. „Einnig var vægi þeirra af heildarskattheimtu meira en gerist á öðrum Norðurlöndum. Að þessu leyti stendur Ísland því verr að vígi í alþjóðlegri samkeppni um fólk og fyrirtæki heldur en hin Norðurlöndin,“ segir í skoðun Viðskiptaráðs.

Viðskiptaráð segir að sterk rök hniði að því að skilvirkara væri að afnema fasteignaskatta og láta gjaldtöku af lóðum koma í stað þeirra. Skattlagning lóða sé hagkvæmari leið til gjaldtöku og geti stuðlað að betri nýtingu landsvæðis en skatt-

Ísland var með hæstu fasteignagjöldin á Norðurlöndum árið 2016.

» Ísland stendur því verr að vígi í alþjóðlegri samkeppni um fólk og fyrirtæki en hin Norðurlöndin.

lagning bygginga og mannvirkja. „Þannig ýtir skattur á lóðir í stað bygginga undir þéttingu byggðar með því að gera útpenslu kostnaðarsamari en áður.“

Tekjur sveitarfélaga voru um 13 prósent af vergri landsframleiðslu í fyrra sem er herra hlutfall en samanlagt framlag sjávarútvegs, stóriðju og veitna til landsframleiðslu. Tekjurnar samsvara 28 milljörðum króna á mánuði, samkvæmt skoðuninni. „Lækkun skatta og gjalda á íbúa er litið uppi á pallborðinu þrátt fyrir að innheimta sveitarfélaganna hafi aldrei verið meiri,“ segir Viðskiptaráð. – hvj

**SETTU MERKIÐ HÁTT
OG VERTU SJÁANLEGUR**

FYRSTIR OG FREMSTIR Í FÁNUM Í 46 ÁR

Afgreiðum fána samdægurs

Veljum íslenska framleiðslu

SILKIPRENT
SIDAN 1972
Í FÁNUM

silkiprent.is | Sími 5442025 | silkiprent@silkiprent.is

NÝR VOLVO XC40

ALLT SEM ÞÚ ÞARFT. ENGU OFAUKIÐ.

Það eru breyttir tímar. Meira er ekki lengur allt.
Volvo XC40 hefur allt sem þú þarft. Engu er ofaukið.
Framúrstefnuleg hönnunin og nýstárleg tæknin gera bennan jeppa alveg einstakan.
Svo mjög að hann hefur verið valinn Bíll ársins í Evrópu 2018.

Komdu á sjáðu hann í glænýjum sýningarsal Volvo að Bíldshöfða 6
og bókaðu reynsluakstur.

Volvo XC40 D4 190 hestöfl AWD sjálfskiptur
Verð frá 5.990.000 kr.

MADE BY SWEDEN

Volvo XC40
er Bíll ársins 2018
í Evrópu

Öruggur staður til að vera á

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6 · Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5 · Sími 515 7050

volvocars.is

Skatturinn lækkar söluverð bankanna

Bankaskattur bitnar fyrst og fremst á fyrstu kaupendum á fasteignamarkaði sem þurfa í reynd að bera skattinn, að mati SFF. Formaður efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis segir skattinn minnka áhuga fjárfesta á að kaupa hlutabréf af ríkinu. Skatturinn hefur skilað ríkissjóði yfir 120 milljörðum króna. Arion banki verður verðlagður í boðuðu útboði miðað við að skatturinn haldist óbreyttur.

Kristinn
Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is

A meðan þeim sem geta reitt fram mikið eigið fé til íbúðakaupa standa til boða hagstæð kjör lífeyrissjóða, sem þurfa ekki að greiða svonefndan bankaskatt, þurfa eignaminni og fyrstu kaupendum í reynd að bera skattinn. Að þessu leyti er „rangt gefið“ og lífeyrissjóðunum og þeim lántakendum sem geta lagt fram hærra hlutfall á móti lántöku með lægri veðhlutföllum veitt forskot á íbúðalánamarkaði á kostnað bankanna og viðskiptavina þeirra.

Þetta er á meðal þess sem fram kemur í umsögn Samtaka fjármála-fyrirtækja (SFF) við fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar til næstu fimm ára en í áætluninni, sem liggur nú fyrir Alþingi, er ekki gert ráð fyrir að bankaskatturinn verði afnuminn, heldur að hann verði lækkaður í fjórum áföngum úr 0,376 prósentum af heildarskuldum banka í 0,145 prósent.

„Samkeppnisstaðan er erfið í ljósi þess að bankarnir eru að keppa á íbúðalánamarkaði við aðila sem þurfa hvorki að binda eigið fé né greiða bankaskatt,“ segir Stefán Pétursson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs Arion banka.

Óli Björn Kárason, formaður efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, segir að sérstök skattlagning, líkt og bankaskatturinn, muni hafa bein neikvæð áhrif á verðmæti eignarhluta ríkisins í bönkunum og minnka áhuga fjárfesta á að kaupa hlutabréf af ríkinu þegar til þess kemur. „Bankaskatturinn rýrir eign ríkisins sem er bundin í bankakerfinu og vinnur gegn því að hægt sé að tryggja dreift eignarhald með þátttöku erlendra banka og annarra fagfjárfesta,“ segir hann.

Samkvæmt útreikningum SFF munu þeir sérstöku skattar sem leggjast á hertöldu fjármálaafyrirtæki rýra heildarvirði bankakerfisins, sem íslenska ríkið fer að stærstum hluta með eignarhald á, um tæplega 150 milljarða króna verði af áformum ríkisstjórnarinnar um lækkun bankaskattsins á árunum 2020 til 2023.

Viðmælendur Markaðarins telja ljóst að mögulegir kaupendur á hlutum ríkisins í bönkunum muni fara fram á afslátt á kaupverðinu vegna bankaskattsins. Erlendir fjárfestar muni ekki treysta því að fögur fyrirheit ríkisstjórnarinnar verði efnd í bráð. Fjármálaáætlunin lýsi stefnumiðum stjórnvalda en hinn pólitíski raunveruleiki sé annar. Þannig er í verðmötum sem erlendir greinendur hafa gert á Arion banka ekki gert ráð fyrir að skatturinn lækki, eftir því sem heimildir Markaðarins herma. Er talið að sá hlutur sem Kaupþing hyggst selja í boðuðu útboði bankans verði seldur að lágmarki á 0,1 lægra gengi miðað við eigið fé en annars vegna bankaskattsins.

Bitnar á ungu fólki

Í áður nefndri umsögn SFF er bent á að hin þunga sókn lífeyrissjóða inn á íbúðalánamarkað hafi hafist af fullum þunga eftir að bankaskatturinn, sem leggst á skuldir fjármála-fyrirtækja, var hækkaður úr 0,041 prósentu í 0,376 prósent árið 2013 til þess að standa straum af kostnaði við leiðréttingu verðtryggðra íbúðalána. Er í því sambandi bent á að nú sé svo komið að sjóðirnir séu álíka umsvifamiklir og allir bankarnir samanlagt þegar litid er til nýrra íbúðalána til heimila á mán-

Stóru bankarnir þrír, Arion banki, Íslandsbanki og Landsbankinn, hafa greitt bankaskatt upp á 43 milljarða króna frá árinu 2011. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

150 milljarðar yrði virðisrýrnun bankanna vegna sértækra skatta ef áform ríkisstjórnarinnar um lækkun bankaskatts ganga eftir.

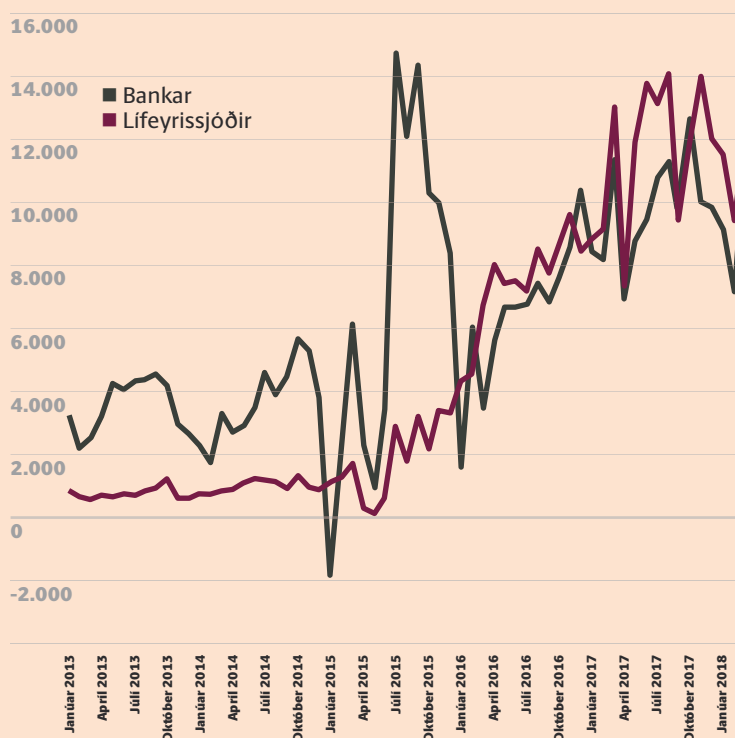
aðargrunni. Samkvæmt tölum frá Seðlabanka Íslands veittu íslenskir lífeyrissjóðir tæplega 139 milljarða í formi nýrra útlána til sjóðfélaga á síðasta ári en til samanburðar námu lánin aðeins um 8,8 milljörðum árið 2013.

Tekið er fram í umsögninni að lífeyrissjóðirnir greiði hvorki bankaskatt né tekjuskatt og geti því boðið hagstæðari kjör en bankarnir. Þau kjör standi ekki öllum til boða þar sem sjóðirnir láni út á lægri veðhlutföll en bankarnir. Afleiðingin sé sú að skattlagningin bitni á ungu fólki sem þurfi í raun að bera bankaskattinn.

Stefán segist aðspurður taka undir með SFF að skatturinn bitni á ungu fólki sem taki fremur íbúðalán hjá bönkum. Auk þess geri skattlagningin bönkum erfið um vik í samkeppni við til dæmis lífeyrissjóði og erlenda banka.

Skilað ríkissjóði 122 milljörðum Bankaskatturinn, sem settur var á með lögum árið 2010 og kom fyrst til greiðslu á árinu 2011, hefur skilað ríkissjóði samanlagt ríflega 122 milljörðum króna en gert er ráð fyrir að tekjurnar af honum nemi 9,2 milljörðum í ár. Tekjur ríkisins af skattinum jukust verulega eftir að hann var hækkaður árið 2013 og undanþága slitabúa gömlu bank-

Ný íbúðalán banka og lífeyrissjóða til heimila í milljónum króna

anna til þess að greiða skattinn var afnumin en alls greiddu slitabúin liðlega 79 milljarða í bankaskatt.

Vaxandi óþreyju er farið að gæta á meðal bankastjórnenda í garð stjórnvalda vegna skattsins. Skatturinn er sagður hafa verið kynntur sem tímabundið úrræði, fyrst til þess að endurheimta kostnað vegna hrunsins og síðar til þess að fjármagna áður nefnda skuldaleiðréttingu, en engu að síður sé hann enn í gildi – óbreyttur.

Ásgeir Jónsson, dósent í hagfræði við Háskóla Íslands, rifjar upp að skattlagningin hafi á sínum tíma

verið réttlætt með því að ríkissjóður hafi orðið fyrir miklum búisfjum vegna bankahrunsins og efnahagssamdráttarins sem fylgdi í kjölfarið. Nýju bankarnir, sem voru stofnaðir árið 2008, hafi verið látnir bera kostnað vegna bankanna sem féllu í hruninu. Nú liggja hins vegar fyrir að gömlu bankarnir, eða öllu heldur kröfuhafar þeirra, hafi greitt verulegar fjárhæðir til ríkissjóðs sem stöðugleikaframlög og í skatta. Fyrir vikið hafi ríkissjóður endurheimt allan beinan kostnað vegna bankahrunsins. „Það hlýtur því að vera tilefni til þess að endurskoða

þessa sérstöku skattlagningu þegar upphaflega röksemdin fyrir henni er brostin.“ segir Ásgeir og bætir við:

„Þegar rekstur bankanna fer í eðlilegt horf og eiginfjárstaðan endurspeglar venjulegan rekstur, en ekki eitthvert uppgjör eftir hrunið, hefur skatturinn mikil áhrif. Hann veldur því að vaxtamunur eykst og viðskiptavinir þurfa að greiða hærri vexti. Það eru raunar ekki bankarnir sem greiða skattinn í reynd, heldur þeir sem taka lán hjá bönkunum, bæði fólk og fyrirtæki.“

Bankar sjá um fjármálalega milligöngu, að sögn Ásgeirs, og ef lagður er skattur á umrædda milligöngu kemur það fram í hærri vaxtamun. „Það eru því alltaf neytendur sem borga þennan skatt að lokum.“

Ásgeir minnir jafnframt á að opinber gjöld fjármálaafyrirtækja séu hlutfallslega mun hærri hér á landi en í nágrannaríkjunum. Skattbyrðin rýri virði bankanna og valdi því að fjármálaþjónusta sé dýrari en annars. „Til viðbótar eiga bankarnir í samkeppni við aðila, til dæmis lífeyrissjóði og skuggabanka, sem bera ekki sömu skattheimtu. Þannig verður skattheimtan til þess að færa fjármálalega milligöngu til nýrra aðila sem lúta ekki sömu reglusetningu og bankar. Það mun draga okkur inn á nýjar og ókann- aðar slóðir þar sem áhætlan hefur breytt um ásynd en hún er þó alls ekki horfin. Það er kannski ekki að öllu leyti heppilegt enda hafa hefðbundnir bankar ákveðna náttúrulega yfirburði í því að veita lán.“

Bankamaður sem Markaðurinn ræddi við nefndir að bönkunum hafi að sumu leyti gengið vel að takast á við samkeppnina við lífeyrissjóðina með því að bjóða betri þjónustu með stafrænum lausnum. Samkeppnin við erlenda banka sé hins vegar öllu erfiðari. Íslensku bankarnir geti ekki – bæði vegna banka-

Það eru raunar ekki bankarnir sem greiða skattinn í reynd, heldur þeir sem taka lán hjá bönkunum, bæði fólk og fyrirtæki.

Ásgeir Jónsson, dósent í hagfræði við Háskóla Íslands

skattsins og hárra eiginfjárfrafna – boðið öflugustu útflutningsfyrirtækjum landsins sambærileg kjör við það sem þau geta fengið hjá erlendum bönkum.

Útlán innlendra banka og sparisjóða til fyrirtækja námu um 1.150 milljónum króna um síðustu áramót en lán erlendra banka til fyrirtækja voru á sama tíma um 550 milljónir. Er hlutur þeirra síðarnefndu því um þriðjungur af heildarlánnum til hérlendra fyrirtækja.

Ólíklegt að kjörin batni

Þrátt fyrir að því hafi verið haldið fram að bankaskatturinn sé til þess fallinn að hækka útlánvexti verður þó að teljast ólíklegt, að mati sumra viðmælenda Markaðarins, að vaxtakjör bankanna batni ef bankaskatturinn verður lækkaður eða afnuminn. Ástæðan er einkum sögð sú að bankarnir hafa forðast að velta kostnaðinum út í verðlagið.

„Þeir sem hafa borgað bankaskattinn eru því fyrst og fremst hlutfafar,“ segir einn viðmælandi.

Jón Guðni Ómarsson, fjármála- stjóri Íslandsbanka, segir að þegar

Engin þjóð gerir sér að leik að veikja eigið fjármálakerfi

Óli Björn Kárason, formaður efnahags- og viðskipta- nefndar, segir nauðsynlegt að afnema bankaskattinn til þess að búa til eðlilegt samkeppnisumhverfi á fjármálamarkaði. Skatturinn hafi alltaf átt að vera tímabundinn til þess að fjármagna skuldaleið- réttinguna.

„Skatturinn skerðir samkeppni íslensku bankanna jafnt í samkeppni við innlenda aðila sem ekki þurfa að standa undir svipuðum skatt- greiðslum en einnig gagnvart erlendum bönkum sem eru umsvifamiklir í útlánnum til stærstu fyrirtækjanna hér á landi. Almenn- ingur og fyrirtæki þurfa að standa undir þessum skatti með einum eða öðrum hætti því bankarnir geta ekki boðið jafn hagstæð kjör og þeir annars gætu. Útlánvextir eru hærri en ella og það dregur úr samkeppni á íbúðalánamarkaði,“ nefnir Óli Björn.

Hann segir að á undanförmum

árum hafi öllu regluverki fjármálamarkaðarins verið gjörbreytt. „Það hefur verið keppikefli að öll íslensk fjármálafyrirtæki starfi eftir sömu ströngu reglum og fjármálafyrirtæki í Evrópu og lúti sama eftirliti. Þetta hefur verið talið mikilvægt. En við getum ekki um leið dregið úr samkeppnishæfni íslensku bankanna með sérstakri skatt- lagningu sem hvergi þekktist.

Það eitt mun til lengri tíma veikja stöðu bankanna og grafa undan möguleikum þeirra til að bjóða hér þá þjónustu sem almenningur og fyrirtæki þurfa á að halda. Engin þjóð gerir sér að leik að veikja eigið fjármálakerfi. Þvert á móti er það keppikefli þeirra þjóða þar sem velmegun er mest að virkja samkeppni á fjármálamarkaði og stuðla að fjárhagslegu heilbrigði hans.“

Óli Björn Kárason, formaður efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis

bankaskatturinn hafi verið hækka- aður á sínum tíma til þess að fjár- magna skuldaleiðréttinguna hafi skatturinn verið sagður tímabundin aðgerð. „Við veltum þess vegna kostnaðinum ekki yfir í verðlagið því við töldum að skatturinn væri á útleið. En ef við förum ekki að sjá til lands með það þurfum við á ein- hverjum tímamarki að reyna að koma kostnaðinum inn í verðlag- inguna.“ Ekki sé þó sjálfgefið að það sé hægt enda ríki mikil samkeppni á markaðinum, til dæmis við lífeyris- sjóði og erlenda banka.

Jón Guðni bendir á að arðsemi eigin fjár bankans af reglulegri starf- semi, leiðrétt fyrir bankaskatti, hafi verið 8,2 prósent á fyrsta ársfjórð- ungi. Arðsemin væri um þremur prósentustigum lægri ef tekið væri tillit til skattsins.

„Við höfum sett okkur markmið um að arðsemi grunnrekstrar bankans sé á bilinu 8 til 10 prósent sem er reyndar í lægri kantinum miðað við norræna banka sem vilja flestir hafa hlutfallið á bilinu 10 til 12 prósent. Ef bankaskatturinn verður áfram við lýði til lengri tíma verður hins vegar erfitt fyrir okkur að ná fram viðunandi arðsemi á eigið fé með sama hætti og bankar í nágranna- ríkjum okkar,“ segir hann.

Skattar á fjármálafyrirtæki hér á landi séu umtalsvert hærri en þekkt annars staðar. Í því sambandi bendir hann á að skattheimtan hér hafi áhrif til fjögurra prósent lækku- nar á arðsemi eigin fjár bankans á meðan áhrifin séu um eitt prósent í öllum helstu nágrannaríkjum. Skattbyrðin sé því allt að því fjórföld miðað við þau ríki.

Fram kom í greiningu Yngva Arnar Kristinssonar, hagfræðings SFF, frá því á síðasta ári að banka- skatturinn væri um tíu sinnum hærri hér á landi en almennt tíðkað- ist í þeim Evrópuríkjum sem leggja á slíkan skatt. Í ríkjum væri hlut- fall bankaskatts að jafnaði um 0,02 til 0,03 prósent af landsframleiðslu en hér á landi væri hlutfallið 0,35 prósent.

Ríkið rýrir eigin hlut

Samkvæmt eigendastefnu fyrir fjár- málafyrirtæki í eigu ríkisins, sem samþykkt var síðasta sumar, stendur til, þegar hagfelld og æskileg skilyrði eru fyrir hendi, að selja allt hlutfé í Íslandsbanka en halda eftir 34 til 40 prósent hlut í Landsbankanum. Fyrirséð er að endurheimtur ríkis- sjóðs verða umtalsvert minni en ella

við fyrirhugaða sölu á bönkunum vegna sértæku skattanna sem þeir greiða enda hafa skattarnir þau áhrif að minnka verulega arðsemi af rekstri.

Þó svo að ríkið hafi selt allan 13 prósent hlut sinn í Arion banka í febrúar hefur það ríki hagsmuni af því að vel takist til við boðað hluta- fjárútböð bankans og að sem hæst verð fái fyrir þann hlut sem Kaup- þing hyggst selja. Mikill meirihluti þeirrar fjárhæðar mun enda renna í skaut ríkisins vegna afkomuskipta- samningsins sem gerður var við kröfuhafa Kaupþings.

Einn viðmælandi Markaðarins, sem þekkir vel til mála, segir að „eitt það vitlausasta“ sem stjórnvöld gætu gert væri að halda bankaskattinum óbreyttum fram að skráningu Arion banka en aflétta honum að skrá- ningu lokinni. Bréfin í bankanum myndu þá enda rjúka upp í verði.

Jón Guðni bendir á að jafnan sé talið að sterkt samband sé á milli arðsemi eigin fjár og verðmæti banka. Bankaskatturinn lækki arð- semi Íslandsbanka um þrjú pró- sentustig sem þýði að verðmæti hlutfjár bankans sé um 40 millj- ördum króna minna en annars. Skattlagningin hafi því mikil áhrif á það verð sem ríkið, sem eigandi bankans, geti fengið fyrir hann.

Stefán segir afar líklegt að banka- skatturinn, sem og aðrir sértækir skattar, hafi bein áhrif á virði bankans enda lækki hann arðsemi eigin fjár bankans og almennt séð ráðist verðlagning banka að miklu leyti af væntri arðsemi. „Við höfum sagt að sértæku skattarnir, það eru banka- skatturinn, sex prósent viðbótar- tekjuskattur og fjársýsluskattur af launatekjum, lækki arðsemi eigin fjár bankans um ríflega eitt og hálf prósentustig.“

Ísafold er ein stærsta prentsmiðja landsins og þjónustar daglega stóran hóp viðskiptavina. Verkefni okkar eru jafn fjölbreytt og viðskiptavinir okkar eru margir. Allt frá einföldum nafnspjöldum til bæklinga sem dreift er í öll heimili landsins. Bækur, tímarit, bæklingar og umbúðir. Við komum hugmyndum þínum í framkvæmd.

Hafðu samband og við klárum þetta saman.

Ingibjörg „Bagga“ Jóhannsdóttir, bókbindari og göngugarpur

Suðurhrauni 1 | 210 Garðabæ | Sími: 59 50 300 | www.isafold.is

Ísafoldarprentsmiðja er umhverfsvottuð prentsmiðja af Svaninum, norræna umhverfismerkinu. Við erum aðilar að Rammasamningi Ríkiskaupa og Rammasamningi Reykjavíkurborgar. Við framleiðum dagblöð, bækur, tímarit, bæklinga, umbúðir, veggspjöld, bréfsfni, umslög, nafnspjöld, fjölpóst og margt fleira.

1.100 milljarðar skipta máli

Björn Berg Gunnarsson
fræðslustjóri
Íslandsbanka

Eftir þrjár vikur verður ákveðið hvar heimsmeistaramótið í knattspyrnu 2026 verður haldið. Þetta er fyrsta kosningin eftir að upp komst um umfangsmikla spill-

ingu innan alþjóðaknattspyrnu-sambandsins FIFA og stendur valið á milli Marokkó og sameiginlegrar umsóknar Bandaríkjanna, Kanada og Mexíkó.

Fulltrúar allra aðildarsambanda fá í fyrsta sinn að kjósa og hafði FIFA áður lagt mat á umsóknir samkvæmt skýrt skilgreindum matsþáttum. Sem dæmi má nefna að 6% niðurstöðunnar byggðu á mati á aðstöðu fyrir leikmenn og dómara og 3% á gæðum fyrirhugaðra stuðningsmannasvæða. Væntanlegur hagnaður FIFA af mót-

inu vó 30 prósent af heildarmatinu.

Hugmyndin er að gera valið faglega og eftir því hefur svo sannarlega verið kallað. Bandarísk yfirvöld áætla að umfang mótugreiðslna hjá FIFA undanfarin ár nemi um 15 milljörðum króna og valið á Katar og Rússlandi sem gestgjöfum HM hefur verið harðlega gagnrýnt.

Nú reynir því á knattspyrnuhreyfinguna. Alls 211 aðildarsambönd kjósa 13. júní og talið er að mjótt verði á mununum. Bandarísk knattspyrnuvirkni teflu fram afar

sterku trompi á dögnum. Því var lofað að færi HM vestur um haf yrði hagnaður FIFA af mótinu um 1.100 milljarðar króna, svipað samantölum hagnaði sambandsins af HM 2006, 2010, 2014 og 2018. Aftur á móti er knattspyrnusamband Afríku stærst aðildarsambanda FIFA og reiknað er með að öll aðildarlöndin 53 styðji Marokkó.

Það hefur kannski verið skipt um mann í brúnni en hagsmunir ráða enn hvernig aðildarsamböndin haga atkvæðum sínum. Það er ólíklegt að

gæði stuðningsmannasvæða hafi áhrif, en 1.100 milljarðarnir hafa þó mikil áhrif á forsvarsmenn FIFA, sem í liðinni viku fengu neikvæð viðbrögð frá knattspyrnusambandi Evrópu, UEFA, varðandi tvö ný mót sem skila áttu sambandinu um 2.500 milljörðum króna í kassann.

Þó FIFA sé rekið án hagnaðarsjónarmiða höfum við fyrir löngu áttáð okkur á mikilvægi peninga í starfsemi þess. Þessir 1.100 milljarðar koma svo sannarlega til með að skipta máli.

Skuldaaukning 250 þúsund krónur á mann

Katrín Atladóttir
höfundur skipar
6. sæti á lista
Sjóðsáttvæðis-
flokksins
í Reykjavík

I aðdraganda kosninga kemur framtíðin, eðli máls samkvæmt, oft til tals. Þá er gjarnan rætt um hvaða umgjörð við hyggjumst búa börnunum okkar. Sennilega myndu fáir skrifa upp á það að skuldaklafi á þeirra herðar ætti að vera sérstakt baráttumál. Fjárhagsstjórn núverandi meirihluta í borgarstjórn Reykjavíkur er hins vegar ávisun á þetta. Gaumgæfum nokkrar staðreyndir þessu til stuðnings.

Hæri tekjur
Tekjur af grunnrekstri borgarinnar

hækkuðu um 27,7 milljarða að raunvirði fyrstu þrjú ár kjörtímabils núverandi meirihluta, eða um 31,4 prósent. Rekstrartekjur námu tæpum 116 milljörðum króna árið 2017. Það þýðir að borgin hefur um 300 milljónir króna til ráðstöfunar alla daga ársins. Meiri tekjur borgarinnar koma beint úr vösum borgarbúa.

Hæri skattar
Íbúar Reykjavíkur greiða hærra hlutfall af tekjum sínum til borgarinnar en íbúar annarra sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu, samkvæmt nýlegri skýrslu Samtaka atvinnulífsins. Íbúar á Seltjarnarnesi greiða 7,4 prósent tekna en íbúar Reykjavíkur 10,9 prósent.

Hæri skuldir
Samkvæmt ársskýrslu Eftirlitsnefndar með fjármálum sveitar-

Allt gerðist þetta í fordæmalausu góðæri meðan tekjur hækkuðu yfir 30 prósent, eða um tæpa 28 milljarða.

félaga (EFS) 2017 var skuldahlutfall borgarinnar 187 prósent ef skuldir Orkuveitu Reykjavíkur eru teknar með í reikninginn. Það þýðir að heildarskuldir og skuldbindingar eru næstum tvöfaldar heildartekjur borgarinnar. Landsmeðaltal var 153 prósent. Reykjavíkurborg nýtir sér heimild til að undanskilja Orkuveitu Reykjavíkur (OR) við útreikning á skuldahlutfalli. Spyrja má hvort það gefi rétta mynd af skuldastöðu borgarinnar.

Hæri skuldir á hvern íbúa
Í sömu skýrslu EFS var skuldum

skipt niður á íbúa borgarinnar. Hvert einasta mannsbarn í Reykjavík skuldaði tæpar 2,4 milljónir. Skuldir á íbúa voru aðeins hærrí í þremur öðrum sveitarfélögum, Fljótshálsa, Norðurljósi og Reykjanesbæ. Núverandi meirihluti mun örugglega koma Reykvikungum í fyrsta sætið ef svo fer fram sem horfir.

Þróun skulda
Landsmenn hafa unnið ótullega að því að lækka skuldir sínar og spara á árunum eftir hrun bankanna. Reykjavíkurborg fer gegn straumnum því skuldir vegna grunnreksturs borgarinnar hækkðu um 45,2 prósent eða um 30,7 milljarða að raunvirði á fyrstu þremur árum kjörtímabilsins, frá árinu 2014 til 2017. Núverandi meirihluti skuldsetti hvern íbúa um tæpar 250 þúsund krónur fyrstu þrjú ár kjörtímabilsins.

Ráðdeild?

Í Reykjavík er skattheimta með hæsta móti. Skuldahlutfall borgarinnar að teknu tilliti til allra fyrirtækja í eigu hennar er langt yfir landsmeðaltali. Skuldir á íbúa eru með þeim hæstu á landinu. Hækkun skulda á íbúa fyrstu þrjú ár kjörtímabilsins voru 250 þúsund krónur, eins og áður segir. Ein milljón króna á fjögurra manna fjölskyldu. Allt gerðist þetta í fordæmalausu góðæri meðan tekjur hækkuðu yfir 30 prósent eða um tæpa 28 milljarða. Í góðæri sem mun ekki vara að eilífu.

Höfum hugfast að skuldadagar koma, það er eins víst og nótt fylgir degi. Timinn til að víkja af vegi skuldafólks er núna og þar með komum við í veg fyrir að skuldaklafi komi til á herðar komandi kynslóða; barnanna okkar. Í því felst velferð Reykvikinga til framtíðar.

Til sölu rekstur og lausafé skemmtistaðarins Jacobsen Loftið við Austurstræti 9, 101 Reykjavík.

Loftið hefur um árabil verið einn vinsælasti kokteilbar og skemmtistaður landsins. Staðurinn er glæsilega innréttaður og vel tækjum búinn. Langtíma leigusamningur hjá traustum leigusala, öll tilskilin leyfi eru til staðar.

📍 NÁNARI UPPLÝSINGAR VEITIR:

Böðvar Sigurbjörnsson
Lögg. fasteignasali
og löggæðingur
660 4777
bodvar@fastborg.is

Ófrjálsi lífeyrissjóðurinn

Haldór Friðrik Þorsteinsson
höfundur er
sjóðsfélagi í
Frjálsa lífeyris-
sjóðnum

Það er umhugsunarvert að einu lífeyrissjóðirnir sem sáu ástæðu til að leggja lífeyrissparnað fólks í þetta áhættumikla tilraunaverkefni voru í umsjón Arion banka, að frátöldum Festu lífeyrissjóði sem starfar mestanpart á Suðurnesjum. En þetta undrar engan sem þekkir til innstu kima í fjárfestingarþöngum. Þeir eru í eðli sínu áhættusæknir og hagsmunarárekstrar hljótast af nálægð ólíkra starfssviða. Ádreppur frá eftirlitsaðilum breyta því miður litlu um.

Undanfarin misseri hafa málefni Frjálsa lífeyrissjóðsins, sem rekinn er af Arion banka, verið í fréttum vegna fjárfestinga sjóðsins í fyrirtækinu United Silicon. Þá raunasögu þarf ekki að endursegja en ein afleiðing hennar var fjárhagstap tugþúsunda sjóðfélaga fyrir vel á annað þúsund milljónir króna. Það er umhugsunarvert að einu lífeyrissjóðirnir sem sáu ástæðu til að leggja lífeyrissparnað fólks í þetta áhættumikla tilraunaverkefni voru í umsjón Arion banka, að frátöldum Festu lífeyrissjóði sem starfar mestanpart á Suðurnesjum. En þetta undrar engan sem þekkir til innstu kima í fjárfestingarþöngum. Þeir eru í eðli sínu áhættusæknir og hagsmunarárekstrar hljótast af nálægð ólíkra starfssviða. Ádreppur frá eftirlitsaðilum breyta því miður litlu um.

Áföll sem þessi hafa hins vegar þær góðu hliðarverkanir, ef svo má segja, að sjóðfélagar ranka við sér og taka að spyrja réttu spurninganna, með lýðræðislegum rétti sínum. Það gerðu til dæmis sjóðfélagar í Almenna lífeyrissjóðnum skömmu eftir hrun og ári síðar slitu þeir sambúðinni með Íslandsbanka. Sjóðurinn var orðinn of stór fyrir bankann og nú starfar Almenni lífeyrissjóðurinn frjáls og óháður.

Aðalfundur fram undan

Eftir eina viku verður aðalfundur Frjálsa lífeyrissjóðsins og hann verður að sjálfsögðu haldinn í húsaýrindum Arion banka. Kosnir verða tveir af sjó stjórnarmönnum til tveggja ára. Undirritaður hefur verið sjóðsfélagi í 24 ár og starfaði í 20 ár á verðbréfamarkaði, fyrst hjá Kaupþingi, en síðar með eigið

verðbréfafyrirtæki, H.F. Verðbréf, sem þjónustaði meðal annars flesta lífeyrissjóði landsins um árabil. Þá stofnaði ég upplýsingasiðuna Kelduna svo meðal annars mætti bera saman ávöxtun verðbréfa- og lífeyrissjóða ásamt öðrum hagnýtum upplýsingum og aðgangi að opinberum skráum.

Ég hef ákveðið að bjóða mig fram til stjórnar Frjálsa lífeyrissjóðsins og vil þannig leggja mitt lóð á vogar skálar nýrra vinnubragða. Þá hef ég lagt fram tillögu til aðalfundar um að grein 4.9. í samþykktum sjóðsins verði afnumin en hún kveður á um að Arion banki annist daglegan rekstur Frjálsa lífeyrissjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi. Slíkt ákvæði í samþykktum er öfugmæli hjá sjóði sem kennir sig við frelsi. Rígubundinn sem hann er í báða skó.

Mætum og höfum áhrif

Aðalfundur lífeyrissjóða eru allajafna fámennar samkomur og einstaka sjóðsfélagar finna til lítilla áhrifa. Dræm kosningaþátttaka viðheldur óbreyttu fyrirkomulagi. Ég hvet þá sjóðfélaga, sem vilja ný og nútímaleg vinnubrögð, til að fjölmenna á aðalfundinn miðvikudaginn 30. maí kl. 17.15. Það verður áhugavert að heyrja sjónarmið sjóðsfélaga. Sjálfum finnst mér klént að reka 200 milljarða lífeyrissjóð í eigu 55 þúsunda sjóðfélaga, eins og skuffu í fjárfestingarbanka. Það er alfarið á valdi sjóðfélaganna að breyta því úrelta fyrirkomulagi.

S
J Á
Ð U B
E T U R

NJÓTTU LÍFSINS MEÐ BERUM AUGUM

Átta af hverjum tíu sem koma í forskoðun geta losnað við gleraugun

Það eru margar leiðir færar til að losna við gleraugu og leiðirnar til bata margar. Þar kemur Sjónlag til sögunnar með fjölbreytta þjónustu margra færustu sérfræðinga landsins.

Hjá Sjónlagi starfa átta augnlæknar, þrjár sjóntækjafræðingar og fimm hjúkrunarfræðingar ásamt öðru starfsfólki sem veitir faglega ráðgjöf.

Sjónlag býður eingöngu upp á sjónlagsaðgerðir sem eru algjörlega hníflausar. Hníflausar aðgerðir þýða skjótari bata en með þeim aðferðum sem beitt hefur verið hér á landi hingað til.

**Pantaðu tíma í forskoðun í síma 577 1001 og
kynntu þér hvernig við getum gert líf þitt betra**

sjónlag

www.sjonlag.is

Glæsibær - Álfheimar 74 - 104 Reykjavík - Sími 577 1001

Skotsilfur

Hættur hjá GAMMA

Fríðrik Már Baldursson,

prófessor í hagfræði við Háskólann í Reykjavík, hætti nýlega störfum hjá fjármálfyrirtækinu GAMMA Capital Management þar sem hann hafði starfað sem efnahagsráðgjafi. Fríðrik Már var ráðinn til GAMMA vorið 2016 en hann tók þá við starfinu af Ásgeiri Jónssyni, dósent í hagfræði við Háskóla Íslands. Hann hefur annars í nógu að snúast þessa dagana í starfi sínu sem formaður nefndar sem leggur mat á hæfni umsækjenda um embætti aðstoðarseðlabankastjóra. Gert er ráð fyrir að endanleg niðurstaða nefndarinnar liggji fyrir í næstu viku.

Kunnuglegar tölur

Athygli vakti í síðustu viku þegar

Heiðar Guðjónsson, stjórnarformaður Sýnar, bætti við sig hátt í 1,5 milljónum hluta í félaginu daginn eftir að það birti uppgjör fyrir fyrsta ársfjórðung. Heiðar gerði raunar það sama daginn eftir birtingu ársuppgjörs 2017 í byrjun mars. Glöggir menn veittu því sérstaka athygli að Heiðar keypti fyrir jafnvirði 100,5 milljóna króna í mars og 98,9 milljónir króna í síðustu viku. Tölurnar eru kunnuglegar enda er sú fyrri notuð sem tíðni útvarpsstöðvar Árvakurs, keppinautar Sýnar, og sú síðari er tíðni Bylgjunnar, helstu útvarpsstöðvar Sýnar.

Eimskip áfrýjar

Eimskip hefur áfrýjað til Landsréttar dómi Héraðsdóms Reykjavíkur þar sem hafnað var kröfum skipa-

félagsins sem vildi fella úr gildi 50 milljóna króna sekt Fjármálaeftirlitsins á hendur félaginu. Um leið hefur Gunnar Sturluson, einn eigenda lögmannsstofunnar Logos, tekið við málinu fyrir hönd Eimskips en meðeigandi hans, Ólafur Arinbjörn Sigurðsson, flutti málið fyrir skipafélagið í héraði. Talsvert þúður hefur verið lagt í rekstur málsins af hálfu deilenda. Mikið er enda talið í húfi. Dómurinn gæti að sögn kunnugra haft viðtækt fordæmisgildi til framtíðar um hvernig túlka eigi innherjareglur verðbréfavíðskipta-laganna.

Tyrkneska líran lækkar skarpt

Vegfarandi gengur fram hjá gjaldeyrisskiptistöð í Istanbul í Tyrklandi. Seðlabanki landsins hefur settið aðgerðalaus hjá á meðan tyrkneska líran hefur fallið um hátt í tuttugu prósent gagnvart Bandaríkjadal það sem af er ári. Fjárfestar hafa kallað eftir vaxtahækkunum en Erdogan forsætisráðherra hefur frekar sagst vilja sjá vexti lækka. Greinendur búast við frekari gengislækkun verði ekki gripið til aðgerða. FRÉTTABLAÐID/EPA

Innviðafjármögnun

Kristrún Frostadóttir aðalhafnir í Ingur Kviku banka

S tórtækar innviðafjárfestingar munu reyna á þannig hagkerfisins, rétt eins og stórkostlegt innflæði ferðamanna gerði síðastliðin ár. Jákvæði punkturinn er að innviðafjárfestingar eru þjóðhagslega arðbærar þar sem þær stækka framboðsgetu þjóðarbúsins. Um þetta virðast flestir sammála í dag, og því ekki lengur rökrætt um hvort ráðast eigi í slík verkefni, heldur um fyrirkomulag fjármögnunar.

McKinsey Global Institute telur að arðsemi nauðsynlegra innviðafjárfestinga á heimsvísu sé allt að 20%. Ef talan er heimfærð upp á Ísland væri arðsemi ríkisins af slíkum fjárfestingum tæp 7%, miðað við að ríkið taki til sín þriðjung hverrar krónu í landsframleiðslu. Þessi arðsemi er langt umfram fjármagnskostnað ríkissjóðs í dag, hvort sem tekið er mið af nafn- eða raunkostnaði til rúmlega áratugar. Því væri vel hægt að rökstyðja

lántöku fyrir slíkum fjárfestingum. Umfang innviðafjárfestinga sem vilji er fyrir að ráðast í næstu 5-7 árin nemur um 150 milljörðum króna, eða 6% af landsframleiðslu. Skuldir ríkissjóðs færðust nærri 40% af landsframleiðslu ef framkvæmdirnar yrðu fjármagnaðar í gegnum ríkissjóð, sem væri enn lágt hlutfall í alþjóðlegum samanburði. Áhættuminnst væri að skulda í krónum, en vegna innflæðishaftra yrði líklega aðeins um innlenda fjármögnun að ræða um sinn, mestmegnis lífeyrissjóðanna.

Enginn pólitískur vilji er þó fyrir því að auka skuldsetningu ríkissjóðs. Samgönguráðuneytið undirbyr því stofnun fjárfestingarfélags sem kemur í veg fyrir beina skuldsetningu með því að færa framkvæmdina af reikningi ríkissjóðs. Ef lántaka félagsins verður með ríkisábyrgð, líkt og starfsemi Landsvirkjunar var lengst af, má velta því upp hver greinarmunurinn sé í raun á skuldsetningu slíks félags og ríkissjóðs beint. Reynslan segir okkur að lántökukostnaður verður nokkrum punktum hærri en ríkissjóðs. Á móti kemur að jöfnuð ríkissjóðs litur betur út því fjárfestingarútgjöldin renna ekki í gegnum fjárlög, heldur eignfærast á efnahagsreikningi

félagsins og afskrifast á löngum tíma líkt og í hefðbundnum fyrirtækjarekstri. Þessu er ólíkt farið í bókhaldi ríkissjóðs þar sem milljarða fjárfestingar bókast sem útgjöld strax. Hvati til að draga úr bókhaldslegum hallarekstri ríkissjóðs drífur þannig fjárfestingaráform inn í sérstök félög. Útgjöldin og skuldsetningin eru þó enn til staðar í kerfinu, með ríkisábyrgð.

Þriðja leiðin er að bjóða fjárfestum eignarhlut í viðkomandi framkvæmd líkt og þekktist í flestum nágrannalöndum okkar. Um fjórðungur opinberrar fjárfestingar í Portúgal á árabílinu 2000-2015 fól í sér aðkomu einkaaðila, og um fimmtungur í Bretlandi samkvæmt framkvæmdastjórn Evrópusambandsins. Hér á landi gæti slík útfærsla falið í sér beina fjárfestingu fjárfestingar- og lífeyrissjóða. Aðkoma íslensku lífeyrissjóðanna myndi þó draga úr svigrúmi þeirra til að fjárfesta erlendis, sem mikil áhersla hefur verið á. Sjóðirnir fjárfestu erlendis fyrir 120 milljarða króna í fyrra, ekki langt frá árlegri iðgjaldasöfnun þeirra. Ef þeir myndu fjármagna 150 milljarða króna verkefnið sem setja á inn í fyrrgreint félag næmi það um 20-25% af fjárfestingarþörf þeirra

yfir 5 ára tímabil. Áfram myndu framkvæmdirnar þá fyrst og fremst reiða sig á innlenda sparnað, líkt og með beinni og óbeinni skuldsetningu ríkissjóðs. Litil þjóðhagsleg áhættudreifing myndi ávinnast af stofnun slíks félags ef lífeyrissjóðir og aðrir innlendir aðilar yrðu einu fjárfestarnir.

Ef stefnan er að auka erlenda fjárfestingu hér á landi eru innviðir mögulega fýsilegasti kosturinn fyrir erlenda stofnanafjárfesta, sökum stærðargráðu verkefnanna. Lífeyrissjóður kennara í Ontariofylki í Kanada á til að mynda hlut í vegum og flugvöllum í Evrópu, Norður- og Suður-Ameríku. Vel má vera að betra væri að íslenskir lífeyrissjóðir fjárfestu í innviðum annarra landa, líkt og Kanada menn gera til að ná betri áhættudreifingu, og opna frekar á aðkomu erlendra stofnanafjárfesta inn í verkefni hér á landi. Síðan má hugsa sér blandaða leið innlendra og erlendra stofnana- og einkafjárfesta með aðkomu ríkisins. Nær væri að umrætt fjárfestingarfélag beitti sér fyrir slíku fyrirkomulagi, frekar en krökaleið að innlendra fjármögnun sem bætir bókhaldslega stöðu ríkissjóðs en gerir lítið fyrir áhættudreifingu þjóðarbúsins.

Ef Obama komst heim í kvöldmat – af hverju þá ekki þú?

Herdís Pála Pálsdóttir FKA-félagsskona, fyrirlsari og áhugamanneskja um stjórnun og árangur

Ert þú enn á þeim stað að telja að starfsmaðurinn sem mætir fyrstur á morgnana og fer síðastur heim sé sá starfsmaður sem vinni

mest og sé tryggastur vinnustaðnum?

Ert þú enn á þeim stað að telja að álag í vinnu sé bara mælt í fjölda skráðra vinnustunda?

Ert þú enn á þeim stað að telja að það að taka tíma á vinnustaðnum til að fjalla um streitu, svefn og andlega heilsu sé óþarfi og lýsi einhverri óþarfa linkind?

Nýlega var haldin afmælisráðstefna Virk og þar var ég með erindi þar sem ég talaði til forstjóra framtíðarinnar. Því var bæði beint til þeirra sem eru forstjórar í dag og

ætla sér að vera það áfram og þeirra sem eiga eftir að setjast í forstjórastóla. Fram er kominn fjöldi rannsóknna og fjöldi útgefna bóka virtra fræðimanna sem tala á nýjan hátt um vinnusambönd, starfsánægju og framleiðni.

Í framtíðinni, sem kannski er bara þegar komin, gerir starfsfólk aðrar kröfur en áður fyrr. Kannski ekki síst þar sem margt í fortíðinni, og kannski nútíðinni, er ekki að skila þeim árangri sem við höldum eða vonumst eftir. Vinnuveitendur leita

eftir aukinni framleiðni og bættum rekstrarniðurstöðum – starfsfólk leitast eftir auknum lífsgæðum. Það eru til leiðir til að láta þetta fara saman.

Það er kominn tími á að stýra með nýjum hætti. Stjórnendur, og þá kannski ekki síst forstjórar, kunna að þurfa að endurmennta sig, endurskoða eldri hugmyndir sínar og hafa sjálfstraust til að sjá að aukinn sveigjanleiki í starfshlutfalli og vinnutíma, fjarvinna og samtöl um andlega heilsu og almenna velíðan mun skila árangri.

Vinnustaðir þar sem mannaúdstjórnun er sinnt með faglegum hætti, þar sem forstjóri og mannaústsstjóri vinna vel saman, að því að skapa heilbrigðan og eftirsóknarverðan vinnustað hlýtur að vera nokkuð sem alla fyrirtækjaeigendur dreymir um. Hvort sem er hjá hinu opinbera eða í einkageiranum. Enda fer samkeppni um hæft og gott starfsfólk bara vaxandi og mönnum og menning vinnustaða hefur mjög mikil áhrif á árangur og rekstrarniðurstöður á hverjum tíma.

ALLT Á EINUM ÖRUGGUM STAÐ

HAGRÆDDU. EINFALDAÐU BÍLAMÁL FYRIRTÆKISINS

Fyrirtækjalausnir Brimborgar veita fyrirtæki þínu ráðgjöf sem tryggir hagkvæmar, sérsníðnar heildarlausnir í bílamálum.

Í boði eru yfir 500 gerðir af fólksbílum, jeppum og atvinnubílum frá 5 heimspektum bílamerkjum til kaups eða leigu hjá Brimborg.

Framúrskarandi viðhalds, dekkja- og hraðþjónusta og flotastýring hjá 250 sérhæfðum starfsmönnum Brimborgar tryggir fyrirtæki þínu hagræðingu, þægindi, sveigjanleika og lengri uppitíma.

HEILDARLAUSNIR Í BÍLAMÁLUM

BÍLAR

PJONUSTA

FLOTASTYRING

Pantaðu ráðgjöf á brimborg.is

BRIMBORG
FYRIRTÆKJA
LAUSNIR

Öruggur staður til að vera á

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Dýr handvömm Eimskips

Eimskip birti á mánudag athyglisverða tilkynningu, sem kynnt var sem eins konar viðbót við afkomutilkynningu félagsins frá 17. maí síðastliðnum.

Í tilkynningunni var sérstaklega tekið fram að tveir starfsmanna félagsins, þar með talinn forstjórinn, hefðu verið boðaðir í yfirheyrslur þann 11. maí og í framhaldi fengið réttarstöðu sakbornings í rannsókn samkeppnis- eftirlitsins á meintu samráði Eimskips og Samskips.

Í afkomutilkynningunni frá 17. maí var einungis minnst á það í framhjálaupi á blaðsíðu sex að rannsókn stæði yfir og að starfsmennirnir hefðu réttarstöðu sakbornings. Ekkert var minnst á dagsetningu í þeim efnum.

Eins og flestir vita þá ber skráðum félögum að tilkynna markaðnum án tafar um mál sem geta haft verðmótandi áhrif á gengi bréfa félagsins.

Varla verður komist að annarri niðurstöðu en að Eimskip hafi því átt að tilkynna um nýjar væringar í samkeppnismálinu svo fljótt sem verða mátti eftir atburðina 11. maí.

Þeir létu það hins vegar hjá liða og grófu málið á blaðsíðu sex í afkomutilkynningunni.

Ljóst er að líkur eru á því að einhverjir fjárfestar hafi á þessum tíu dögum vitað meira en aðrir, enda eiga tíðindi sem þessi það til að kvisast út.

Sannarlega voru þetta verðmótandi upplýsingar enda sýndi það sig í því að bréf félagsins fóru niður um rétt tæp 5 prósent í gær þegar Eimskip vakti loks athygli á málinu.

Heildarviðskipti með bréf í Eimskip hafa numið réttum hálfum milljarði frá 11. maí, og því ljóst að ekki er um neinar smáupphæðir að ræða. Vonandi, markaðarins vegna, sátu allir við sama borði í þeim viðskiptum.

Nú skal enginn ætla að mistök sem þessi verði af ásetningu. Fyrir suma gæti þetta hins vegar reynst dýr handvömm.

Kóði hagnaðist um 88 milljónir

Hugbúnaðarfyrirtækið Kóði, sem rekur meðal annars Kelduna, hagnaðist um 88 milljónir króna árið 2017 og jókst hagnaðurinn um 30 prósent á milli ára. Tekjurnar námu 368 milljónum króna og jukust um 18 prósent á milli ára. Arðsemi eigin fjár nam 81 prósent en eigið fé var 127 milljónir við árslok. Stjórn félagsins leggur til að arðgreiðsla nemi 80 milljónum í ár en hún var 50 milljónir síðastliðin tvö ár.

Thor Thors, framkvæmdastjóri Kóða

Kóði á eins og fyrr segir Kelduna, upplýsingaveitu fyrir íslenskt viðskiptalíf, og Vaktarann sem sinnir net- og fjölmiðlavöktun. Fyrirtækið rekur jafnframt verðbréfaviðskiptakerfið KODIAK. Auk þess gekk það í hluthafahóp Sea Data Center á þessu ári. Stærstu hluthafar Kóða eru Thor Thors, framkvæmdastjóri fyrirtækisins með 22,7 prósent hlut, Dagur Gunnarsson forritari með 19 prósent, og Tómas Tómasson forritari með 19 prósent. – hvj

18.05.2018

Þetta er allt orðið erfiðara. Það er allt að hækka en það er ekki hægt að hækka verðið.

Hrefna Rósa Sætran, eigandi Fiskmarkaðarins og Grillmarkaðarins

Einföld lausn fyrir lítil félög til að skila ársreikningi

- Hnappurinn er einföld og þægileg lausn fyrir lítil félög (örfélög) til að setja upp og skila ársreikningi.
- Eftir að félög hafa skilað inn skattframtali geta þau farið á þjónustusíðu ríkisskattstjóra, skattur.is, og valið að láta ríkisskattstjóra útbúa ársreikning félagsins.
- Ríkisskattstjóri útbýr ársreikning byggðan á upplýsingum úr skattframtali félagsins sem síðan er skilað til ársreikningaskrár.
- Algjörlega rafrænt ferli - enginn pappír til ríkisskattstjóra.

Hvað er örfélag?

Örfélag er félag sem við uppgjörsdag fer ekki fram úr tveimur af þremur stærðarmörkum sem eru:

- Heildareignir: 20 milljónir kr.
- Hrein velta: 40 milljónir kr.
- Meðalfjöldi ársverka á reikningsári: 3 starfsmenn.

Fullgild skil

Skili félög hnappsársreikningi teljast það fullgild skil til ríkisskattstjóra og ársreikningaskrár.

Ef stjórnendur örfélags vilja ekki nýta sér heimildina verða þeir líkt og áður að skila hefðbundnum ársreikningi bæði til ríkisskattstjóra og ársreikningaskrár.

Félög sem eru endurskoðunarskyld mega ekki skila hnappsársreikningi.

Nánari upplýsingar um Hnappinn eru á vef ríkisskattstjóra, rsk.is

